

УДК 657.47

Садовська І. Б., к. е. н., професор,

Нагірська К. Є., к. е. н., доцент

Луцький національний технічний університет

ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

В статті висвітлено питання інноваційної моделі управлінського обліку в умовах інституціональної економіки і світових глобалізаційних процесів. Виокремлено об'єктивні передумови появи та проблема зародження інжинірингової теорії управлінського обліку. Визначені основні інновації в сфері бухгалтерського управлінського обліку. Систематизовано існуючі в сфері управлінського і бухгалтерського обліку інжинірингові методології. Запропоновано розвивати на методологічному рівні інноваційні підходи до формування теорії і практики управлінського обліку.

Ключові слова: інновація, інноваційні моделі обліку, інжиніринг, інжинірингові інструменти, управлінський облік.

Sadovska I., Nahirska K.

INNOVATION MODEL OF DEVELOPMENT OF MANAGEMENT ACCOUNTING

The article deals with the issues of the innovative model of managerial accounting in the conditions of the institutional economy and global globalization processes. The problem of the origin of engineering accounting management theory is singled out. The problem lies in the different approaches of scientists to understanding the nature of accounting engineering. Accounting engineering is presented in the article as an innovative look at solving business problems as a creative type of thinking of a professional accountant.

The objective preconditions for the emergence of engineering accounting management theory are systematized. The main prerequisites are - the creation of a safe business, reducing financial risks, controlling the responsibility of local managers, providing feedback in the process of implementing management decisions, continuous monitoring of the transformation of capital in the process of their circulation.

The main innovations in the field of accounting management are determined. In particular, the use of the electronic document flow system, the emergence of qualified electronic signature, the formation and transmission of all forms of electronic reporting, the creation and use of electronic archives, the emergence of document exchange services, the application of innovative cloud technologies. Cloud technologies - storage and processing of information on servers on the Internet.

The existing in the field of management and accounting of engineering methodologies are systematized: engineering accounting theory, the German balance theory based on nil reports, situational-matrix accounting D. Sorter and OI Kolwaha, the theory of hypothetical processes T. Limperga, the theory of virtual accounting G. Khorhicheva, behavioral theory of managerial accounting, the theory of behavioral accounting of intellectual capital, the theory of derivatives of aggregated balance sheet reports, the theory of transactions of income and losses, the theory of agency relations.

In the use of engineering methods investigated and systematized scientific achievements of scientists of related sciences, which allows solving the problems of managerial accounting with the use of innovative technologies: the method of cost-release V. Leontiev, the model of effective use of resources; the distribution of counter services, matrix calculations in the accounting system; engineering management systems based on a structured chart of accounts, semantic control systems, data mining system.

It is proposed to develop innovative approaches to the formation of the theory and practice of managerial accounting at the methodological level. This requires further research into the content and types of innovations in managerial accounting. Innovative development of managerial accounting directly depends on the specifics of the current stage of sustainable economic development, innovative management systems.

Key words: innovation, innovative accounting models, engineering, engineering tools, management accounting.

Садовская И. Б., Нагирская Е. Е.

ИННОВАЦИОННАЯ МОДЕЛЬ РАЗВИТИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА

В статье освещены вопросы инновационной модели управленческого учета в условиях институциональной экономики и мировых глобализационных процессов. Выделены объективные предпосылки и проблема зарождения инжиниринговой теории управленческого учета. Определены основные инновации в сфере бухгалтерского управленческого учета. Систематизированы существующие в сфере управленческого и бухгалтерского учета инжиниринговые методологии. Предложено развивать на методологическом уровне инновационные подходы к формированию теории и практики управленческого учета.

Ключевые слова: инновация, инновационные модели учета, инжиниринг, инжиниринговые инструменты, управленческий учет.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Управлінський облік все більше стає основним джерелом інформації для прийняття управлінських рішень. При цьому традиційний бухгалтерський облік, який базується на подвійному записі і документуванні фактів економічного життя, продовжує використовуватись

у своїх постійних форматах, із застосуванням давно відомого інструментарію.

Орієнтація сучасного бізнесу на глобальний результат вимагає інноваційних моделей управлінського обліку. Існуюча американська методологія управлінського обліку К. Друрі, японська система кайдзен, німецький контролінг – не достатньо задовольняють запити стрімких економічних перетворень інформаційного суспільства третьої хвилі. Наукові моделі управлінського обліку застаріли. Теорії управлінського обліку на практиці проходять перезавантаження через призму інноваційних систем менеджменту і маркетингу, в аспекті зростаючої павутини агентських відносин, внутрішніх і зовнішніх трансакцій, зміни стереотипів та менталітету економічних суб'єктів.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Питанням розвитку інноваційних моделей бухгалтерського та управлінського обліку приділяли увагу у своїх працях як іноземні, так і вітчизняні вчені, а саме: Г. Г. Кірейцев, В. М. Жук, М. М. Бенько, О.І. Кузнєцова, Й. Шумпетер [8–13] та інші. Проте, потребує подальших досліджень розвиток управлінського обліку в контексті сучасного етапу сталого розвитку економіки, розробка концепції інноваційної моделі управлінського обліку як конструктивного інформаційного ресурсу, оснований на інтелектуальній обліковій платформі.

Цілі статті. Метою написання статті є висвітлення наукових і практичних підходів щодо створення інноваційної моделі управлінського обліку в аспекті застосування інжинірингових інструментів і хмарних технологій.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Термін «інновація» походить від латинського «novatio», що означає «оновлення» (або «зміна»), і приставки «in», яка перекладається з латинської як «в напрямку», якщо перекладати дослівно «Innovatio» – «в напрямку змін». Саме поняття innovation вперше з'явилося в наукових дослідженнях ХІХ в. Нове життя поняття «інновація» отримало на початку ХХ ст. в наукових роботах австрійського і американського економіста Й. Шумпетера в результаті аналізу «інноваційних комбінацій», змін у розвитку економічних систем.

Й. Шумпетер був одним з перших учених, хто в 1900–х рр. ввів в наукове вживання даний термін в економіці.

Керівництво Осло розрізняє чотири типи інновацій: продуктові, процесові, маркетингові та організаційні [17].

Продуктова інновація (англ. product innovation) являє собою впровадження товару або послуги, які є новими або значно поліпшеними у частині їхніх властивостей або способів використання. Сюди включаються значні удосконалення в технічних характеристиках, компонентах і матеріалах, у вбудованому програмному забезпеченні, у ступені приязності стосовно користувача або в інших функціональних характеристиках.

Процесова інновація (англ. process innovation) є впровадження нового або значно поліпшеного способу виробництва або доставки продукту. Сюди входять значні зміни у технології, виробничому устаткуванні та/або програмному забезпеченні.

Маркетингова інновація (англ. marketing innovation) є впровадження нового методу маркетингу, що включає значні зміни в дизайні або упакуванні продукту, його складуванні, просуванні на ринок або в призначенні ціни продажу.

Організаційна інновація (англ. organisational innovation) є впровадження нового організаційного методу в діловій практиці фірми, в організації робочих місць або зовнішніх зв'язків.

Інновація – це не будь-яке нововведення або нововведення, а тільки таке, яке серйозно підвищує ефективність діючої системи. В даній публікації розглядатимемо інновації в сфері управлінського обліку, які забезпечують якісне зростання ефективності облікових процесів, затребуваних новими підходами менеджменту на локальному і глобальному рівнях. Інновації в управлінському обліку є кінцевим результатом інтелектуальної діяльності професійного бухгалтера, його креативних навичок, творчого процесу, відкриттів нових методик, способів, прийомів, раціоналізації організаційних облікових процесів, бізнес-конструкцій щодо комунікацій між контрагентами.

У 40–і роки ХХ ст. австрійським економістом Й. Шумпетером уперше були відзначені інноваційні хвилі, які з часом стають дедалі коротшими. Він підкреслив, що інноваційні хвилі, які започаткувалися з промислової революції ХVІІІ ст. в Англії, з'яв-

ляються та зникають через 50–60-х років. Кожна нова хвиля приносить із собою початок чергової «економічної епохи», що характеризується різким зростанням інвестицій, а потім знову йде новий спад. Після кожної такої нової хвилі в країнах в цілому відбуваються позитивні процеси.

Слід зазначити, що інноваційні хвилі стосуються всіх сфер економічного життя і розвитку суспільства загалом. Облік, як інформаційна платформа бізнесу, у великій мірі підпорядковується закономірностям інноваційних хвиль. Не будемо повторюватись, щоб проаналізувати всі історичні інноваційні етапи у розвитку обліку. Зупинимось на важливих для сучасної епохи інноваційних моделях управлінського обліку.

В умовах глобального менеджменту, розширення міжнародного співробітництва, розвитку інформаційних технологій і систем, зростання конкуренції у всіх сферах діяльності потрібні нові підходи до управлінського обліку з метою покращення ефективності керування економічними процесами і ресурсним потенціалом економічного суб'єкта.

Основною інноваційною моделлю управлінського обліку на сучасному етапі вчені і практики вважають бухгалтерський інжиніринг, який традиційно презентується науковцями у вигляді системи похідних балансових звітів.

Батьком використання в управлінні ресурсами та організації контролю системи похідних балансових звітів вважається Теодор Лімперг (1879–1961) – професор бухгалтерського обліку та аудиту Державного університету Амстердама. Т. Лімперг створив концепцію вартості, яка могла застосовуватися в умовах ведення бізнесу в якості альтернативи панівним сучасним концепціям суб'єктивної вартості, що базуються на індивідуальних перевагах і оцінках корисності. Він заснував свою концепцію вартості на понятті гіпотетичного вилучення, суть якого полягає в тому, що вартість активів може бути визначена шляхом віднімання збитків підприємства в разі реалізації чи іншого відчуження активів [23, с. 143].

Термін «бухгалтерський інжиніринг» в Україні набув наукового застосування з в дослідженнях вчених: Кірейцева Г. Г. [11], Жука В. М. [8], Канцурова О. О. [9], Бруханського Р. В. [3]. У працях вчених проведено узагальнення пропозицій до використання

нових інструментів в сучасних моделях обліку. Інжиніринг в перекладі з англ. engineering, нім. engineering – синонім терміна інженерія, який відрізняється етимологічно від англ. engineering: набір прийомів та методів, які компанія, підприємство, фірма використовує для проектування своєї діяльності. Інжиніринг створює об'єкти і продумує їх експлуатацію, базуючись на наукових знаннях.

В сфері управлінського і бухгалтерського обліку досить поширеними є наступні інжинірингові методології: інжинірингова теорія бухгалтерського обліку, німецька балансова теорія на основі нульових звітів, ситуаційно-матрична бухгалтерія Д. Сортера та О. І. Кольваха, теорія гіпотетичних процесів Т. Лімперга, теорія віртуальної бухгалтерії Г. Крохічевої, біхевіористична теорія управлінського обліку, теорія поведінкового обліку інтелектуального капіталу, теорія похідних агрегованих балансових звітів, теорія трансакційних доходів і втрат, теорія агентських відносин.

У використанні інжинірингових методів використовуються наукові надбання вчених суміжних наук, що дозволяє вирішувати завдання управлінського обліку із застосуванням інноваційних технологій: метод витрати-випуск В. Леонтьєва, модель ефективного використання ресурсів; розподіл зустрічних послуг, матричні обчислення в системі бухгалтерського обліку; інжинірингові системи управління на базі структурованого плану рахунків, семантичні системи управління, система Data Mining.

В традиційному розумінні інжинірингова парадигма теорії управлінського обліку передбачає комплекс консультативних послуг, пов'язаних з підготовкою та забезпеченням нормального перебігу обліково-аналітичних та контрольних процесів.

Використання інноваційної моделі управлінського бухгалтерського інжинірингу в вигляді системи похідних балансових звітів в управлінні економічними процесами і ресурсним потенціалом підприємства визначається потребами практики.

На основі проведених досліджень, можна систематизувати потреби в заявленій інноваційній моделі обліку. Однією з перших виділимо необхідність ринкової оцінки власності в найрізноманітніших реорганізаційних процедурах економічних суб'єктів (об'єднання, роз'єднання, злиття, виділення, ліквідація та ін.). При

цьому виключно важливого значення набувають ідентифікація активів і зобов'язань і їх оцінка. Методологія оцінки базується за нашими припущеннями на інжинірингових моделях балансових звітів. Різновиди таких звітів досить широкі, зокрема, найбільш поширеними є нульові, органічні, актуарні, стратегічні, імунізаційні, з інструментами хеджування та інші.

Не менш важливою є необхідність управління платоспроможністю економічного суб'єкта на основі порівняння активів та зобов'язань за строками, розмірами, процентних ставках і ризиків припливів і відтоків грошових ресурсів. Ця проблема вперше виникла в банківській сфері в 30–х рр. ХХ ст. і в даний час вирішується на основі використання імунізаційних похідних балансових звітів, визначення рівня імунізації (нульової, активної або пасивної) і регулювання цього рівня.

Таке регулювання в системах стратегічного управлінського обліку при використанні прогнозних балансів (стратегічних, віртуальних) проводиться з використанням векселів до оплати до отримання.

Інжинірингова модель передбачає можливість і доцільність управління резервною системою підприємства на базі використання інструментарію хеджування похідного балансового звіту. Такий підхід дозволяє в режимі реального часу встановлювати і регулювати рівень резервного захисту, що підвищує рівень безпеки бізнесу.

В зв'язку із використанням моделей позабалансових рахунків, фінансові показники стійкості балансу не мають сили розкриття. В такому випадку досить прийнятними є актуарні похідні балансові звіти. Такі інновації в системі управлінського обліку дозволять забезпечити економічний суб'єкт від не прогнозованих ризиків.

В епоху інформатизації і знань, які продукують різні види інтелектуального капіталу, економічні суб'єкти все більше підпадають під вплив умовних фактів економічного життя. Внаслідок цього баланси обтяжені умовними активами і зобов'язаннями, які роблять істотний, а іноді вирішальний, вплив на майновий стан підприємства і його платоспроможність. Знову засвідчуємо проблему недовісти фінансового менеджменту в частині коефіцієнтних інструментів.

Виклики до методології обліку робить двоїста проблема, суть якої полягає у відсутності ефективної методології оцінки умовних фактів господарської діяльності та постановки їх на облік за допомогою подвійного запису. Виникає потреба формування скоригованого балансу з урахуванням умовних фактів господарської діяльності. Скоригований баланс практики вважають віртуальним, тобто який відображає поряд із реальними віртуальні умовні факти економічного життя.

В умовах світових глобалізаційних процесів функціонування вітчизняних підприємств передбачає їх вихід на міжнародні ринки. При цьому актуальними є питання стратегічного управлінського обліку зовнішньоекономічних операцій. Організація стратегічного управлінського обліку зовнішньоекономічної діяльності будується на визначенні облікових стратегічних показників, що визначають успіх стратегії зовнішньоекономічної діяльності та розрахованих на базі використання інструментів бухгалтерського інжинірингу у вигляді чистих активів, чистих пасивів, зони економічної безпеки, маржі безпеки.

Розвиток і занепад банківської системи, який є циклічним впливає на фінансову безпеку сучасного бізнесу. Тому кредитні операції створюють високий ризиковий бар'єр для окремих економічних суб'єктів. Види кредитних ризиків набувають різноманіття. Це, зокрема, ринкові і кредитні ризики, ризики основної діяльності, ризики, обумовлені не прогнозованими інвесторів і кредиторів тощо. Інноваційною моделлю для вирішення проблеми кредитних ризиків є моніторинг шляхом використання похідних балансових звітів інтегрованого ризику на основі інструментарію хеджування чистих активів.

В цілому грошові потоки, які неможливо прогнозувати в традиційних облікових системах, чітко вирівнюються із застосування інноваційних інжинірингових моделей управлінського обліку. При цьому важливо проводити постійний гнучкий моніторинг економічної життєздатності контрагентів, встановлення їх легітимності. Такий моніторинг став можливим із введенням єдиного реєстру платників податків, права на отримання інформації про економічного агента. При цьому є можливість захистити економічний суб'єкт від загрози раптового банкрутства, вимивання оборотних коштів та неефективного їх планування.

Інституційні зміни зовнішнього середовища, які полягають у постійних реформуваннях податкової, митної політики, змінах методик оцінки ефективності інноваційних та інвестиційних проєктів, є несприятливими чинниками для діяльності економічних суб'єктів. При цьому, облікова інформаційна система на локальному рівні знаходиться у пошуку все сприятливіших методів, способів та інструментів, придатних виловити і оцінити невідомі раніше операції, процеси, об'єкти, які виникають як результати різноманітних вибриків новостворених інституцій та інститутів такого мінливого сучасного суспільства. Інновційні за змістом і сутністю нульові баланси є одним з ефективних інструментів бухгалтерського інжинірингу, так як забезпечують систему управлінського обліку інноваційним інструментарієм. Такий інструментарій дає змогу проводити постійний моніторинг вартості підприємства як майнового комплексу.

Проблемним для сучасних економічних суб'єктів є не контрольований локальний менеджмент. Його не контрольованість породжена самою системою управління, яка непомітно вкорінилась у діяльність економічних суб'єктів останніми десятиліттями. При цьому з'явився дуже цікавий трикутник відносин: власники, локальні менеджери і обліковий персонал. Власники вкладають капітал з надією, що він буде приносити їм відповідну додаткову вартість. Локальні менеджери практично розпоряджаються вкладеним власниками капіталом. Але проблема в тому, що локальні менеджери мають бажання ще й розпоряджатися доданою вартістю, яку продукує вкладений капітал. Вважаючи, що саме їх інтелектуальний капітал приносить певну частину доданої вартості, локальні менеджери інтуїтивно бажають отримати за це виснагороду. Розрахувати яка частина доданої вартості належить власнику фізичного капіталу, а яка власнику інтелектуального – практично і теоретично неможливо. Цю дилему розв'яже бухгалтерський персонал, який також умовно поділяється на три поведінкові напрями: 1) виконує зобов'язання, заявлені власникам, контролювати додану вартість фізичного капіталу, фіксувати всі його обороти і перетворення, контролювати діяльність локальних менеджерів; 2) виконує всі розпорядження локального менеджменту, контролює бізнес-процеси, грошові потоки, прогнозує ризики, чітко виконує

умови податкової політики; 3) виконує професійні функції бухгалтера, при цьому не впливаючи на рішення локальних менеджерів щодо привласнення частини доданої вартості без узгодження з власниками фізичного капіталу.

Інноваційні моделі управлінського обліку передбачають переробку громіздких масивів інформаційних потоків. Тому потребується всебічно знаходити нові методи застосування інформаційних автоматизованих систем. Інформаційні технології розвиваються дуже швидко. В даний час бухгалтеру свої послуги починають пропонувати хмарні технології. Хмарні технології - зберігання і обробка інформації на серверах в мережі Інтернет. Дані зберігаються і обробляються в так званій хмарі, яка представляє собою, з точки зору клієнта, один великий віртуальний сервер. Фізично ж такі сервери можуть розташовуватися віддалено один від одного [5]. Ці технології дозволяють надавати користувачам різні послуги: бухгалтерські, управлінські, корпоративну електронну пошту, документообіг. Прообразом хмарних технологій були клієнт-банки, електронна пошта, програми здачі бухгалтерської звітності.

При застосування хмарних технологій користувачеві не потрібно окремо придбавати бухгалтерські програмні продукти, встановлювати на своєму комп'ютері, підтримувати в працездатному стані (оновлювати), забезпечувати захист і збереження даних. Але, в той же час, зберігається можливість для користувача отримати доступ до конфігурації та налаштування використовуваної програми, щоб самостійно допрацювати її.

Хмарне сховище даних (англ. Cloud storage) – модель онлайн-сховища, в якому дані зберігаються на розподілених в мережі серверах, що надаються в користування клієнтам. Cloud-провайдери надають послуги з оренди сервера у різних компаній на основі хмарних технологій.

Переваги хмарних технологій: 1) можливість орендувати різні програми, в тому числі для обліку та управління підприємством, без придбання ліцензійних програм; 2) вирішується таким чином проблема використання «піратських» програм; 3) централізовано проводиться встановлення, налаштування, адміністрування та оновлення версій програм; 4) зникає потреба у придбанні

потужних комп'ютерів і серверів, іншого додаткового обладнання; 5) легкість масштабування рішень, що дозволяє збільшувати і зменшувати кількість користувачів, додавати нові рішення, підключити зовнішніх користувачів (постачальників, клієнтів), так як установка програмного забезпечення не вимагається; 6) комунікативна мобільність, що дозволяє співробітникам оперативно обмінюватися інформаційними файлами всередині організації і між офісами; 7) надається можливість користуватися програмою з різних місць локації зацікавленого персоналу.

Недоліки хмарних технологій: 1) безпека при зберіганні і пересиланні даних багато в чому залежить від постачальника послуги; 2) невизначена матеріальна відповідальність за втрату даних, несанкціонований доступ і поширення даних, що створить додаткові ризики для клієнтів; 3) повна залежність від якості роботи інтернет-провайдера, Cloud-провайдера, каналів передачі даних, від доступності хмари в режимі реального часу; 4) ймовірність відключення зв'язку з Інтернет; 5) ймовірність зниження загальної продуктивності при роботі з програмами і даними в хмарі порівняно з локальними копіями.

В хмарній онлайн-бухгалтерії існує поділ операційних функцій і функцій головного бухгалтера. Функції операціоніста виконує співробітник економічного суб'єкта безпосередньо на своєму робочому місці в режимі реального часу. Для цього не потрібно приймати на роботу співробітника зі знаннями бухгалтерського обліку, фінансів, оподаткування. У той же час, функції головного бухгалтера здійснює професійний бухгалтер. Він займається управлінням оперативними даними клієнта, податковим плануванням, складанням бухгалтерської звітності та податкових декларацій. Попит на надання бухгалтерських послуг в режимі онлайн-бухгалтерії поки не великий, та й відповідних пропозицій, особливо в регіонах, поки не дуже багато. Але розвиток інноваційних технологій управлінського бухгалтерського обліку, особливо із застосуванням інжинірингових моделей, дуже швидко це змінить. Найбільш привабливими пропозиції хмарного сервісу є для малого та середнього бізнесу України.

Деякі помилково вважають, що бухгалтерія є консервативною і несприйнятливою до інноваційних змін. Насправді ж

останнім часом практично щороку в повсякденне життя бухгалтера проникають різні інновації. Нами систематизовано найважливіші, на нашу думку, зміни в області інформаційних комунікацій та документообігу. Перш за все, вважаємо інноваційним введення електронного документообігу і врегулювання його застосування на законодавчому рівні. Процеси документообігу, як раніше, вимагають особливого підходу, реалізувати який можна тільки за допомогою електронних документів. Використання системи електронного документообігу дозволило скоротити часові витрати на пошук, узгодження, підписання документів. Ефективність управління документообігом беззаперечно висока.

По-друге, суттєвим нововведенням є відміна печатки. Багато хто до цих пір вважають, що документ з синьою печаткою – це той самий «фактичний папірець» за Булгаковим. Насправді, магія синьою друку стрімко слабшає, і виною тому є поява кваліфікованого електронного підпису, який вирішує буквально всі проблеми, пов'язані із забезпеченням юридичної значимості електронного документа. Такий підпис є надійним, його практично неможливо підробити, змінити або порушити. Деякі представники великого бізнесу і органи державної влади починають довіряти такому підпису більше, ніж власноручному і завіреному печаткою. Бухгалтер тепер може використовувати електронний підпис практично для всіх видів своєї діяльності: документообіг з контрагентами, звітність в електронному вигляді, відправка документів до контролюючих органів і т. п.

По-третє, слід відмітити надану можливість здачі електронної звітності. Податкова служба може направити свою вимогу в електронному вигляді через спеціального оператора зв'язку. У цьому випадку бухгалтер знаходить документи в електронному архіві, формує опис і відправляє все в податкову також за допомогою спеціального оператора. Якщо вимога прийшла у вигляді звичайного листа, то електронні документи з архіву відправляються на друк, при цьому на них стоїть позначка про те, що вони пройшли через сервіс обміну і були підписані електронним цифровим підписом (ЕЦП).

По-четверте, позитивно вирішується питання архівування бухгалтерських документів. Питання збереження документів був

актуальним завжди: неважливо паперовий вигляд вони мають або ж електронний. Забезпечити кращу фізичну схоронність документів, спростити доступ до них і оперативно їх обробляти покликані електронний архіви. Можливість зберігати документи в електронному вигляді з'явилася разом з кваліфікованою електронним підписом, яка не тільки приходить на зміну синьої печатки, а й стає гарантом незмінності документа з часом. На зміну багаточисельним бухгалтерським папкам використовуються сервери. Електронні документи можуть зберігатися в СЕД (на сервері організації) або в «хмарі» (на сервері спеціального оператора). Але варто зазначити, електронний архів – не просто сервер, це ціла технологія, що забезпечує цілісність і можливість використання документа.

Висновки. Таким чином, дослідження інноваційних моделей в розвитку управлінського обліку, наводить на позитивні докази щодо унікальності облікових методологій загалом, щодо їх органічної єдності з законами суспільства і природи.

Висвітлено переваги і проблеми, пов'язані із зародженням інжинірингової методології управлінського обліку, яка полягає у різних підходах вчених до розуміння природи бухгалтерської інженерії. Бухгалтерська інженерія представлена у статті як інноваційний погляд на вирішення задач бізнесу, як креативний тип мислення професійного бухгалтера.

Визначені основні інновації в сфері бухгалтерського управлінського обліку. Зокрема, використання системи електронного документообігу, поява кваліфікованого електронного підпису, формування і передача всіх форм звітності в електронному вигляді, створення і використання електронних архівів, поява сервісів обміну документами, застосування інноваційних хмарних технологій.

Систематизовано існуючі в сфері управлінського і бухгалтерського обліку інжинірингові методології: інжинірингова теорія бухгалтерського обліку, німецька балансова теорія на основі нульових звітів, ситуаційно-матрична бухгалтерія Д. Сортера та О. І. Кольваха, теорія гіпотетичних процесів Т. Лімперга, теорія віртуальної бухгалтерії Г. Крохичевої, біхевіористична теорія управлінського обліку, теорія поведінкового обліку інтелектуального капіталу, теорія похідних агрегованих балансових звітів,

теорія трансакційних доходів і втрат, теорія агентських відносин.

Запропоновано розвивати на методологічному рівні інноваційні підходи до формування теорії і практики управлінського обліку. Це потребує подальших досліджень змісту та видів інновацій в управлінському обліку. Інноваційний розвиток управлінського обліку прямо залежить від специфіки сучасного етапу сталого розвитку економіки, інноваційних систем менеджменту.

1. Аткинсон Антони А. / Аткинсон Антони А., Банкер Раджив Д. Каплан, Роберт С. Янг, Марк С. Управленческий учет / Пер. с англ. – 3-е изд. – М. : ИД «Вильямс», 2007. – 880 с.
2. Базилевич В. Д. 12. 1. 2 Неортодоксальна теорія Й. А. Шумпетера / В. Д. Базилевич // Історія економічних учень: У 2 ч. – 3-е изд. – К. : Знання, 2006. – Т. 2. – С. 320. – 575 с.
3. Бруханський, Р. Ф. Формування стратегічної парадигми бухгалтерського обліку / Р. Ф. Бруханський // Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності підприємств в умовах інституційних трансформацій : колект. монографія / Р. Ф. Бруханський, П. Р. Пуцентейло, І. М. Белова, Т. А. Бінчаровська. – Тернопіль : Осадца Ю. В., 2017. – С. 251–260.
4. Брінь П. Економічна сутність підричних інновацій / П. Брінь, Г. Дягілєва // Економічний аналіз. – 2011. – №8/2. – С. 73–75.
5. Бухгалтерия в облаках // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.arendal.c.ru/>
6. Воронова Е. Ю. Институциональные основы управленческого учета (теория, методология, практика) : монография / Е. Ю. Воронова. – М. : Изд-во МГОУ, 2011. – 358 с.
7. Гвоздь М. Я. Рейнжиніринг бізнес-процесів як чинник прискореного розвитку економіки / М. Я. Гвоздь // Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – 2013. – №754. – С. 135–138.
8. Жук В. Н. Основы институциональной теории бухгалтерского учета : монография / В. Н. Жук. – СПб : АНО ИПЭВ, 2013. – 416 с.
9. Зарва О. Підричні інновації як ключовий елемент «формули успіху» у сучасному бізнес-середовищі / О. Зарва // Економічний аналіз. – 2012. – №10/4. – С. 108–111.
10. Канцуров О. О. Институціональний аспект бухгалтерського обліку : монографія / О. О. Канцуров. – К. : ННЦАЕ, 2014. – 380 с.
11. Кирейцев Г. Г. Глобализация экономики и унификация методологии бухгалтерского учета / Г. Г. Кирейцев // Научный доклад. – изд. 2-е, перераб. и доп. – Житомир : ЖГТУ, 2008. – 76 с.
12. Кірільєвнина О. О. Моделі та методи інформаційного інжинірингу підприємства : автореф. дис... канд. екон. наук: 08.03.02 / О. О. Кірільєвнина. – К. : КНЕУ, 2005. – 21 с.
13. Кузнецова І. О. Формування конкурентних переваг підприємств хлібопродуктів на засадах реінжинірингу процесу управління : автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.00.04 / І. О. Кузнецова. – О. : Одес. держ. екон. ун-т, 2010. – 36 с.

14. Маршалл Дж. Ф. Финансовая инженерия: полное руководство по финансовым нововведениям / Дж. Ф. Маршалл, В. К. Бансал / Пер с англ. – М. : Инфра-М, 1998. – 784 с.
15. Облачная бухгалтерия 1С. Стоит ли уходить в облако? Материалы интернет-конференции от 19.04.2013 г. // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.klerk.ru/buh/>
16. Поппер К. Открытое общество и его враги: В 2 т. Т. 1. / К. Поппер. – М. : Феникс, Международный фонд «Культурная инициатива», 1992. – 448 с.
17. Руководство Осло. Рекомендации по сбору и анализу данных по инновациям. Третье издание / Пер. с англ. – изд. 2 исправл. – М., 2010. – С. 31. – 107 с.
18. Ткач В. И. Бихевиористический учет человеческого капитала : монография / В. И. Ткач. – Ростов н/Д : Рост. гос. строит. ун-т, 2014. – 44 с.
19. Ткач В. И. Инжиниринговая теория бухгалтерского учета : квалитметрический учебн. / В. И. Ткач, М. В. Шумейко. – Ростов н/Д : Рост. гос. строит. ун-т, 2013. 459 с.
20. Широкова Е. А. Облачные технологии / Е. А. Широкова // Сб. науч. тр. Международной научной конференции «Современные тенденции технических наук». – октябрь. – Уфа : Лето, 2011. – С. 30–33.
21. Шумейко М. В. Инжиниринговая теория бухгалтерского учета : монография / М. В. Шумейко. – Ростов н/Д : Рост. гос. строит. ун-т, 2013. – 89 с.
22. Hammer M. Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business Revolution / M. Hammer, J. Champy. – New York : Harper Business, 1993. – 223 p.
23. Haberfellner R. Systems Engineering. Methodik und Praxis // R. Haberfellner, W. F. Daenzer, F. Huber. Zurich: Verl. Industrielle Organisation, 2002. – 198 p.